

Riječ urednice

Kad u pola godine našu neveliku znanstvenu zajednicu napusti petero istaknutih članova, teško je napisati iole smislen uvodnik. Domagoj Grečl, Koraljka Crnković, Marko Petrak, Jelena Hekman, Ante Podrug – jedan za drugim napuštali su nas od izlaska jednog do drugog broja *Latina&Graeca*. Zahvalni smo im na svim priložima našem časopisu i biblioteci i na svakoj vrsti potpore našoj struci. Prevoditeljima među njima odajemo počast i posebnim prilogom u rubrici PRIJEVODI. Uz njihove, u ovom broju objavljujemo i prijevod dijela X. knjige *Prirodoslovlja* Plinija Starijeg kojim najavljujemo i cjelokupnu X. knjigu *Opticama* u prijevodu Inge Belamarić koja se već dokazala kao vrsna prevoditeljica u knjizi *O vodenim bićima* (također dio *Prirodoslovlja*).

Rubrika TEME ovaj put donosi lingvistički rad o etimologijama četiriju latinskih riječi koje izvodi eminentni stručnjak za to područje Ranko Matasović. Drugi je rad našeg mladog suradnika Tomislava Kiša u kojem se istražuju počeci Serapisova kulta i razlozi njegova nastanka, s posebnim osvrtom na podatke koje donose pojedini antički i ranokršćanski pisci. Kao urednicu veseli me da je časopis otvoren svima – i onima koji tek počinju i onima koji su se već dokazali u području svojeg znanstvenog interesa, jednako kao što me raduje i da su teme vrlo raznolike i iz različitih znanstvenih područja, a opet sve imaju poveznicu s antikom ili antičkim nasljeđem. Želja mi je da tako nastavimo i dalje.

U rubrici I TO JE ANTIKA očekuju vas novi nastavak Korininog dnevnika, opis jedne manje poznate bitke iz povijesti Rima – bitke kod Frigida, i gramatički osvrt na imenski predikat u grčkom. Tu je i uobičajena rubrika DOGODILO SE koja prati aktualne događaje u našoj struci i nekoliko zanimljivih PRIKAZA nedavno izašlih knjiga.

Naša je struka, kako svi dobro znamo, često napadana i omalovažavana kao nepotrebna i nesuvremena, kao elitistička i ona u kojoj je „puno muke ni za što”, kao nelukrativna i nekorisna. Na ljestvici fakulteta humanističkih znanosti nerijetko zauzima jedno od posljednjih mjesta po interesu budućih bruceša i često je, ne samo sada nego i u prošlosti, bila pred ukidanjem ili barem pred jakim ograničavanjem. Kao što se biljke zatiru uništavanjem korijena, tako se i struka uništava njezinim dokidanjem u različitim segmentima obrazovnog sustava. I to nije ništa novo, ukinut je Odsjek za hrvatski latinitet na Fakultetu hrvatskih studija u Zagrebu, a već se nekoliko godina ondje niti ne upisuju nove generacije. Sljedeće je pak školske godine smanjen broj razreda, a time i učenika koji se

upisuju u Klasičnu gimnaziju u Zagrebu, instituciju koja postoji 415 godina i koja je u prošlosti prolazila kroz mnoge nedaće. U ovom broju donosimo protestno pismo Zlatka Šešelja, barda klasičarskog obrazovanja. A takvih osvrti i protesta trebalo bi biti kudikamo više, kako ne bismo poslije žalili.

Opraštajući se u pomalo melankoličnom tonu još jednom od naših dragih kolegica i kolega a i s obzirom da su ionako već sve situacije ljudskog života od njegova početka do kraja opisane u antičkoj književnosti, posegnut ću na kraju za stihovima grčkog pjesnika Simonida (u prijevodu Dubravka Škiljana), u kojima se govori o neizvjesnosti budućnosti. I premda je od njihovog nastanka prošlo više od 25 stoljeća, aktualni su kao da su danas napisani:

ἄνθρωπος ἐὼν μή ποτε φάσης ὅ τι γίνεται αὔριον,
μηδ' ἄνδρα ἰδῶν ὄλβιον ὅσσον χρόνον ἔσσειται·
ὠκεῖα γὰρ οὐδὲ τανυπτερύγου μυίας
οὕτως ἂ μεταστάσις.

*Što sutrašnji dan donijet će, to spoznati ne može ljudski stvor,
ni proreći kom koliko dug bit će mu sreće tok
jer niti brzokrile mušice te nije
tako hitra promjena.*

Tamara Tvrtković